

Kedves Boronkay Baráti Kör Tagok! Kedves Barátaim!

Hosszú hallgatás után jelenik meg a Boronkay Baráti Kör következő, 36. Hírlevele, ezt tarthatja mindenki a kezében. Az előző számban jeleztem a tagság felé, hogy a lelkes elnökség mindent megtesz annak érdekében, hogy a kialakult hagyományos rendezvényeinket, találkozóinkat megszervezzük. Az elmúlt tanévben erre minden lehetőség meg is adatott, de sajnos egyre csökkenő létszámban vettünk részt azokon, kevesen fogadták el meghívásunkat. A legutóbbi címlapon egy felhívást is közzétettem a tagság felé, segítséget kérve annak érdekében, hogy még hatékonyabban működjünk. Közös munkára hívtam mindenkit, hogy baráti körünk továbbra is szolgálhassa mindannyiunk épülését. Vártam a jelentkezéseket – de szomorúan vettem tudomásul, hogy egyetlen egy konkrét vállalás sem érkezett.

Ennek ellenére az elnökség nem adta fel, próbálkozik: október végén meghívtuk a tagságot, hogy egy gyertyagyújtással méltóképpen és meghittten emlékezzünk síremlékénél névadónkra, és most György nap felé közeledvén is megszervezzük ünnepélyes Szent György-napi programunkat. Az idei rendkívüli lesz, mert most két ilyen ünnepélyes alkalmat is szervezünk. Április 20-án egybekötjük azt az 1974-ben végzetek 50 éves évfolyam-találkozójával. Ilyen találkozót már korábban is szerveztünk, sőt idén a 15, 25 és 35 éves

évfolyam-találkozókat is összehívtuk már. Most új elemekkel bővül a rendezvény: az öregdiákok is szerepet vállalnak az ünnepi műsorban, s idén először kerül sor a „generációk iskolája” programelem megszervezésére: olyan családot szólaltatunk meg, ahol a nagyszülő-szülő-gyermek (azaz három generáció is!) a Lőwy-Boronkay-ba járt. Tőlük azt várjuk, hogy középiskolai élet-, lehetőségek-, és szemléletmód szempontjából összehasonlíthassunk három korszakot, három emberöltőt. Április 24-én, pontosan György napon pedig a jelenlegi diákság teljes részvételével szervezünk egy emléknapot. Itt olyan nemrég végzett diákokat kerestünk meg és hívtunk vissza, akik a talentumaikat használva, a középiskolában kapott tudással felvértelve valamely rangos felsőoktatási intézményben tanultak tovább. Diplomát szerezve végeztek, s immár elismert szakemberként tevékenykednek az élet különböző területein. Tőlük a saját példájuk bemutatásán keresztül a motiváció és az elhivatottság igényének fokozását, a példamutatás közvetítését várjuk diákjaink felé.

Jelenlegi Hírlevelünk továbbra is kicsiny lépés a folytatáshoz, fogadja a tagság sok szeretettel az elmúlt időszak történéseiből válogatott visszaemlékezéseket.

Dian János elnökhelyettes

Tisztelt Egykori Tanárunk és Diákunk!

Szeretettel várunk
a Váci Szakképzési Centrum Boronkay György
Műszaki Technikum és Gimnázium
50 éves évfolyam-találkozójára, melyet
2024. április 20-án, szombaton 10 órakor rendezünk meg
iskolánk Szent György-napi ünnepségének keretében.

Cím: Vác, Németh László u. 4-6.

Meghívó 50

Beszámoló az elmúlt két évről

Legutóbb 2022. tavaszán jelent meg ez az újság, így adja magát a téma, hogy az azóta lezajlott dolgokat tekintsem át. 2021. májusában történt balesetem miatt egy teljes évet töltöttem rehabilitációs intézetben. Így a 2021-2022-es tanévet Dian János vezetésével megbízott igazgatóság vezényelte le, kiválóan. A fenntartónk bizalmából 2022. július 1-től első körben egy évre, majd a következő év júliusában újabb öt évre megkaptam az igazgatói ki nevezést. A helyettesek körében lett némi változás, mert Kaszás Gyula nyugdíjba ment, helyét Szlobodnikné Kiss Edit vette át. Dr. Behányi Rita egészségügyi okokból kérte a cserét, helyette Molnár Mária lépett be. Egy év távlatából kijelenthető, hogy mindketten kiválóan végzik munkájukat. Finanszírozási okok miatt kifuttatjuk a vegyész képzést, így ebből éppen az idén érettségizik az utolsó csoport. Sajnáljuk, mert népszerű és sikeres szakmai területünk volt, de be kellett látnunk, hogy a technikus képzéshez túl sok és túl drága eszköz hiányzik. Bár már négy éve tudjuk, de hűsbavágóan az idén realizálódott mindenkiben, hogy a technikusok szakmai képzése immáron kötelező jelleggel öt éves. Ez praktikus az azt jelenti, hogy 12. évfolyam végeztével nincs lehetőség belépni a felsőoktatásba. Természetesen számukra ez a lehetőség a 13. évfolyam végeztével fenn áll. Sőt az okleveles technikus képzés okán a szakirányú továbbtanulás még jelentősen meg is lett (lesz) könnyítve a be-

„MINDENKI TEHETSÉGES VALAMIBEN”

A Magyar Diáksport szövetség rangsora alapján 2022/2023. tanévi diákolimpia legeredményesebb iskolája III. helyezés

A dobogós iskolák sorrendje:

- I. Szombathelyi Nagy Lajos Gimnázium, Szombathely**
- II. Noszlopy Gáspár Gimnázium és Kollégium, Veszprém**
- III. Váci SZC Boronkay György Műszaki Technikum és Gimnázium, Vác**

számítható plusz pontok miatt. Ehhez együttműködési megállapodást kellett kötnünk egy felsőoktatási intézménnyel. Ez a mi esetünkben az Óbudai Egyetem lett. Másik újdonság, hogy a minisztériumunk (KIM) kezdeményezésére és szempontrendszer szerint immáron második éve állítanak fel egy pontozáson alapuló technikumok rangsorát. Ezen két országos listán, kétszer is az első helyre lettünk rangsorolva, amely nem csak egy jól kommunikálható eredmény, de szerintem egy

„MINDENKI TEHETSÉGES VALAMIBEN”

A Kulturális és Innovációs Minisztérium pontozása alapján Ismét országos ranglistavezetők lettünk a technikumok között

A Technikumi Rangsor 2024 TOP 100-as listája a Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Hivatal és Oktatási Hivatal köziteles adatai alapján, a tanulók bemeneti és képzési-kimeneti teljesítményének, az intézmények oktatói létszámának és digitális ellátottságának figyelembevételével készült.

Az IKK honlapján megtekinthető a 100-as lista: <https://ikk.hu/p/technikumi-rangsor-2024>

Ranghely	Intézmény megnevezése	Összesített átlag
1.	Váci SZC Boronkay György Műszaki Technikum és Gimnázium	92,16
2.	Nyíregyházi SZC Szt. István Technikum és Kollégium	91,80
3.	Energetikai Technikum és Kollégium	90,90
4.	Békéscsabai SZC Szt. István Hét Tanítási Nyelvű Közgazdasági, Technikum és Kollégium	90,87

nagy elismerés is, az itt zajló oktató-nevelő munkánkra nézve. Magam részéről azért is tartom ezt kiemelkedő eredménynek, mert mindeközben sok tanárunk lépett át a versenyszférába, s bizony nem volt könnyű a pótlásuk. Főleg azok okoztak gondot, akik tanév közben léptek ki, s ők sem voltak kevesen. A kollégák plusz túlórák bevalálásával, nyugdíjasok bevonásával és némi szerencséjével ugyan, de új emberek felvételével meg tudtuk oldani ezt is. A nagyobb beruházások között a tornaterem újra parkettázását és festését, az egyik 20 éves kazánunk két kisebbre cserélését, valamint a főépület tetőszerkezetének egy részén elvégzett pótszigetelést lehet megemlíteni. Idén volt egy vízvezetéki csőtörésünk is, ami miatt két napig nem volt jelenléti oktatás. Szerencsére ezt viszonylag kis károkkal és olcsón megúsztuk. Továbbra is jól szerepeltünk az országos versenyeken. Sport területén a Diákolimpiai versenyek összesített eredményei alapján az ország harmadik legeredményesebb középiskolája lettünk (itt a gimnáziumok is beszámítottak).

Az OKTV-k döntőibe bejutott létszámok alapján a technikumok között magasan a legeredményesebb iskola lettünk, de még a gimnáziumok között is a TOP10-be tartozunk. Ez nem meglepő, hiszen iskolatörténeti rekordot elérve 35 diákunk jutott el a döntőig. Az ÁSZÉV-eken pedig a legeredményesebb iskolaként lettünk megemlítve az eredményhirdetésen. Itt is iskolatörténeti rekord a 25 fős képviselőtünk. Sajnos ez a versenytípus a szakmai érettségi megszüntetésével az idéntől már nem kerül megrendezésre. Reméljük, lesz helyette más! Jól sikerültek a beiskolázások is, hiszen a felvett 8. osztályosok átlagos eredménye a kötelező érettségi tantárgyakból 4,76 volt, míg a központi felvételin elért átlagos pontszámuk 209,6 a 250 pontos maximumból. Megítélésem szerint ezek az adatok jó alapot teremtenek arra, hogy a Boronkay a jövőben is a tőle elvárt eredményeket tudja produkálni.

Fábián Gábor
igazgató

Emlékezés Boronkay Györgyre, iskolánk névadójára

A Boronkay Baráti Kör tagjai az elnökség meghívására 2023. október 31-én gyűltek össze az iskolánk névadója, Boronkay György hamvait tartalmazó síremléknél, hogy méltóképpen emlékezzenek a Tanár Úrra és hű feleségére, Goór Margitra. Bár kevesen fogadták el meghívásunkat, mégis meghitt hangulat jellemezte a megemlékezést. Felkérésünkre Dr. Molnár Lajos, iskolánkat 31 éven át vezető igazgató úr, a Boronkay Baráti Kör elnökségi tagja mondta el gondolatait.

Amikor 2006-ban itt, e helyen kijelöltük, és Csuka Tamás tábori püspök úr megáldotta, Zavec Zózsef kanonok pedig megszentelte az emlékhelyet, valamint névadónk és hitvestársa földi maradványát, emlékbeszédem végén azt mondtam, két kötelességünk maradt: őrizni és ápolni névadónk emlékét, erőt méríteni abból, amit a szolnoki és a váci iskolának és diákságnak adott 50 évnyi pedagógiai szolgálata alatt. Ahhoz, hogy őrizhessük és ápolhassuk emlékét, a mi

Az emlékező „gyülekezet”

feladatunk, hogy kutassuk és gyűjtsük össze azokat az emlékeket, iskolai- és kortörténeti dokumentumokat, amik Boronkay Györgyre, rokonságára, szeretetire, valamint hű társára Goór Margitra vonatkoznak. Ennek a munkának egyik részeként Ujvári István szerkesztésében már 2007-ben megjelent a Boronkay Emlékkönyv. A hagyományápolás és gondozás keretében Dian János irányításával és szervezésével a Boronkay Baráti Kör tagjai minden évben, ilyenkorájt megkoszorúzzák ezt az emlékhelyet. Rendbe tettük és újra megváltottuk névadónk édesanyjának az alsóvárosi temetőben lévő nyughelyét. A Boronkay Baráti Kör évente Hírlevélben tudatja a változásokat, és díjat is alapított a 12. és 13. évfolyamban végzett két legkiválóbb diák szorgalmának elismerésére. Ami 20 évvel ezelőtt a „Boronkay Napok” rendezvény volt, az új épületünkben már Szent György-napi elnevezéssel megújult formában, változatos tartalommal, minden évben az iskola öreg diákjai részvételével szerveződik. Vagyis ez az esemény ma már hagyománnyá nemesedett. A Szent György-napi ünnepségen jutalmak, kitüntetések átadása mellett emlékbeszédekhangzanakelatanároktólésazutób-

bi években életpályájukat sikeresen befutó öreg diákoktól. Fábíán Gábor igazgató itt ismerteti először a növendékek országos és nemzetközi tanulmányi- és szakmai versenyeken elért sikereit. Az egyre fogyatkozó Boronkay tanítványok pedig megkoszorúzzák Páljános Ervin szobrászművész alkotását, és virágot helyeznek el a síremlékre. Tehát a sok nehézséggel is küzdő iskola tantestülete és vezetése az évtizedek alatt a megalapozott hagyományokra építve az iskola Boronkay kultuszát őrizte, fejlesztette, és új elemekkel is gazdagította. Bátran állíthatjuk, hogy a névadónkhoz köthető rendezvények ma már országos szintre jutottak, és Boronkay György személyiségét, életpályáját kellően ápoló eseménnyé nemesedtek. Az elmúlt három évtizedben „Gyuri-bácsi” emlékéhez köthetően az iskolában sok minden történt, sok minden változott. A Lő-lapból Bor-lap lett. Most készülnek a 2022-es 2023-as tanévet bemutató kiadványok. Sajnos az egyik alapító kérésére 2012-óta már nem adományozzák a Boronkay Emlékgyűrűt. Eddig 30 pedagógus kapta meg. 2019-ben a Boronkay Katedra kitüntetés lépett a megszűnt elismerés helyébe, amit évente 2 tanár kaphat meg. A régiek mellé új kitüntetések is születtek, ezek: a Boronkay Sportjáért Érdemérem és a Boronkay Kiváló Egyesületi Sportolója elnevezéssel. Továbbra is jól működik a diákoknak adható legmagasabb iskolai elismerés: a Boronkay Emlékérem. Eddig 238 végzős diák kapta meg. Akik eddig megkapták, tudomásunk szerint hazánk kiválóságai, és hazánk vezető értelmiségének tagjaiként szolgálnak mint orvos, fejlesztő mérnök, informatikus, matematika- és biológia kutató, egyetemi- és főiskolai oktató, közgazdász, festőművész, színművész, jogász, középiskolai, főiskolai, sőt egyesek egyetemi tanárok, vagy más foglalkozás gyakorlói itthon vagy külföldön. Lassan gyűlik az iskolatörténeti múzeumunk dokumentációs anyaga is. A gyűjtemény egyrésze már feldolgozott, de nagy tömegben állnak a feldolgozásra váró irathalmazok is. A folyosón elhelyezett kiállítási tablók anyaga szép, igényes, de azok is bővítésre, az új vitrinek pedig iskolatörténeti anyaggal való megtöltésre várnak! Fontos feladatunk volt és maradt továbbra is, hogy folytassuk a Boronkay-Szoszniczky - Paluzsa és Neiszer családok, vagyis a Boronkay Györgyhöz kapcsolható ősök kutatását, és az eddig ismert családfát tovább kell építeni, bővíteni.

A megemlékezés résztvevői: Dr. Molnár Lajos (igazgató 1975–2006); Fábíán Gábor (1984/D) igazgató (2006–) a BBK elnöke; Veres József (1982/D); Bagyin József (1965/B); Kikillai Gábor (1967/C); Pádár Sándorné Szabó Erzsébet (1962/A); Pádár Sándor (1962/B); Zopcsák László (1957/A); Erőss Sándor (műhelyfőnök 1982–2012); Molnár Tibor szaktanár (2023–)

Már eddig is egy-két fontos, ismeretlen adat birtokába jutottunk Boronkay Katalin és a jászói Premontrei szerzetesek segítségével és a levéltári kutatásaim során. Sietni kell, mert a ma még élő rokonok mint megbízható források lassan eltávoznak. A Boronkay családok egyik része a „nezettei”, másik ága pedig a „boronkai” előnevet használta. „Gyuri bácsi” családja az utóbbihoz tartozott. Édesapjának egyik felmenője a lengyel származású Szoszniczky János kassai ügyvéd volt. A Boronkayak a 17. 18. és 19. században a Parciumban és a Felvidéken: Nyitra, Hont, Zólyom, Túróc, Gömör, Abaúj, Zemplén, Ung és Sáros vármegyékben; továbbá a Dunántúlon, Somogyban, Veszprémben és az ország középső részében: Nógrád és Pest vármegyékben éltek jelentősebb számban. A Boronkay rokonok behálózták szinte az egész országot. Sokan tisztviselők, táblabírók, egyesek ispánok, alispánok, szolgabírók, megyei követek, jegyzők, főjegyzők, főadószedők és Erdélyben sókamarások voltak. A 19. század második felétől többen egyházi, mérnöki, katonatiszti, tanítói- középiskolai tanári, egyetemi oktatói, orvosi, gyógyszerészi és más jelentős értelmiségi pályára léptek, de volt köztük gazdálkodó és különböző állami hivatalnok is. Édesanyjának testvére dr. Neiszer Antal – aki Klebelsberg Kunó kultuszminiszter államtitkára volt – az 1918-ban árván maradt Boronkay testvérek nevelésében és taníttatásában a század húszas, harmincas éveiben meghatározó szerepet töltött be. Ő fizette Boronkay György műegyetemi és testvéreinek tanítóképző intézeti tandíját is. Gyermeké nem született. Vagyonát, a Vígsház melletti telket, amire bér-

házat építettek ajándékozási szerződéssel a hat Boronkay árvának és a négy Neiszer testvérnek adományozta. A mai napra készülve képzeletemben újra megjelent Boronkay György tanár úr szikár alakja. Sokszor hallani manapság: nehéz időket élünk. Övé vajon könnyebb volt? - tette fel a kérdést egyik írásában Kovács Kálmán tanár úr. Nem! Gyermekkorát Erdélyben Krassó-Szörény vármegye székhelyén, Lugoson töltötte, majd Kárpátalján, Munkácscon élt. Nem tudni, mit jelentett az érzékeny lelkű, értelmes tizenéves diáknak édesapja és szülőföldje, majd a gimnáziumi tanulmányai városának elvesztése. A trianoni békediktátum és az országunk megcsonkítása után az árvaságra jutott népes család az Óhazában telepedett le. A József Nádor Műegyetem elvégzése után, mérnökeveinek elején a világválság állította próbák elé, de a II. világháború katonai szolgálata és a fogolytábor is sok megpróbáltatást, nehézséget tartogatott számára. Nagy tragédiája volt a szűkebb családjának és rokonságának Domoszlóra való kitelepítésük, internálásuk, a budapesti bérházuk 1952-ben történő államosítása, és az abból való kiűzetésük. Újrakezdés volt az 1956-os forradalom utáni időszak is, amikor Szolnokot – tanársága és igazgatósága szeretett színhelyét – elhagyni kényszerült, és a végleges befogadást, megnyugvást csak itt, Vácon találta meg. Újrakezdés volt szinte élete minden napja. Úgy lehet, a vér szerinti gyermekeit is pótolandóan tanítványait tanította tudományokra, nevelte őket becsületre és emberségre, kellő hazaszeretetre. A munkája nyomán elindított életpályák sokáig gazdagították a magyar ipart és az életnek sok más területét. Termékeny életén legyen áldás, porai felett pedig békeesség.

Dr. Molnár Lajos
Vác, 2023. halottak napján

Karácsonyi Ünnepség iskolánkban

Az idei tanévben iskolánk karácsonyi műsorát a 10. N és a 10. A osztály tanulói közösen adták elő, Boda Mária tanárnő és Dr. Ősi János tanár úr segítségével. A mindenki által jól ismert betlehemi történet felidézése és megjelenítése mellett a műsor célja volt az is, hogy az iskola falai közé becsempéssze az ünnep szellemiségét. Meghitt légkört teremtett, mikor a narrátor kérésére a közönség soraiból tanárok és diákok egyaránt énekeltek a kórossal együtt. A műsor előtt az ünnepi beszédet dr. Molnár Lajos, iskolánk előző igazgatója, az alapítványunk elnöke mondta el.

A Krisztusváró adventi csendben, itt az iskola hagyományos karácsonyi ünnepségen szeretettel és tisztelettel köszöntöm az igazgató urat, a tanári kar tagjait és a népes diákságot. Négy évtized óta ilyentájt minden évben a Konstantin téri iskolánkban és itt, a Szérűskertben is iskolai karácsonyfát állítottunk és adventi koszorút készítettünk. Ezek a tárgyi jelképek a karácsony közeledtét idézik, az ember elcsendesedését és befelé fordulását segítik elő. A nagy ünnep közeledtére évről évre összejövünk – régebben az aulában, mostanság itt a tornateremben, hogy ünnepi lélekkel, színes karácsonyi műsorral, alkalmi köszöntővel emlékezzünk Jézus eljövetelére és jókívánságokkal, békességben váljunk el egymástól az év utolsó tanítási napján. Adventben karácsonyra készül a keresztyén és a keresztyén világ. Advent Jézus Krisztus érkezése, a kised várása, az ünnepre való készülődés ideje, ami András napján kezdődik és négy hétig tar. Eredete az 5. 6. századra nyúlik vissza és valamikor három napos böjttel volt összekötve. Sok népi hiedelem és szokás fűződik ezekhez a különleges napokhoz, hetekhez. A város és az iskola adventi koszorúján már sorban meggyújtották a hitet, a reményt és a szeretetet jelképező gyertyákat figyelmeztetve ezzel a felnőtteket és a diákságot a készülődés, a megtisztulás,

a befelé fordulás fontosságára. Mert az advent mást és mást jelent felnőtteknek, ifjú embernek és a kisgyermeknek. A felnőtt és ifjú ember, ha igazán humánus és mélyen érző lény, akkor ebben a bűvös időben a családja felé fordul és a szűkebb közösségre fókuszál. Talán a karácsony az egyetlen olyan ünnep, amikor a legkeményebbek szívét is gyöngédség, meghatottság tölti el, amikor mindenki angyalian jónak képzei magát, jót akar tenni, szeretetet sugároz, boldogságra törekszik. Várjuk a csodát, és tudjuk, hogy mindenképpen meg fog történni, azon a szent estén otthon a családban és bennünk is. Hiszen azokkal leszünk együtt, akiket legjobban szeretünk. És persze ajándékokat is adunk, de kapunk is. Amikor, majd valóban eljön az ünnep napja a magyar nyelvű katolikus templomokban felhangzik az ének, Gárdonyi Géza verse szerint: „Fel nagy öröme, megszületett, aki után a Föld epedett..... A különböző protestáns egyházak lelkészei prédikációjukban sokan azt a textust választják a szent könyvből, a Bibliából, amely Jézus születését idézi, talán a betlehemi pásztoroknak égi üzenetét hirdető angyali szózatát: dicsőség Istennek, békesség a Földön a jóakarátú embereknek! Vagyis a karácsony üzenete „jóakarátú emberek békessége”, és lényege a szeretet, a család, az igazságosság és a békesség.

Dr. Molnár Lajos ünnepi beszéde

Tanüzemi Karácsony

Makkor Rozi (11.A) énekel

A szeretet fogalmát, lényegét, tartalmi jegyeit legpontosabban Pál apostol fejezte ki a Korinthusiakhoz írt első levelének 13. részében a 4-8.-ig terjedő versében:

4. „A szeretet hosszú tűrő, kegyes,
a szeretet nem irigykedik,
a szeretet nem kérkedik,
nem fuvalkodik fel,
5. nem cselekszik éktelenül
nem keresi a maga igazát,
nem gerjed haragra,
nem rója fel a gonosz,
6. nem örül a hamisságnak,
de együtt örül igazsággal;
7. mindent elfedez,
mindent eltűr,
8. A szeretet soha el nem fogy!

Ismerős ige a fogyni, tudunk fogyó anyagokról, - ilyen a szén, az olaj, vagy általában a szénhidrogének. Véges az időtartamuk, mert mennyiségük idővel elfogy.

Azt mondja az Írás a szeretet nem ilyen, az kifogyhatatlan és végtelen. Ez a közlés, ez az állítás a legnagyobb vigasztalás, a legfőbbberőforrás volt mindig, mindenkor emberének. Ilyen kifogyhatatlan készlet birtokosa az ember, s számára az a boldogító bizonyosság, hogy: a szeretet soha el nem fogy. A szeretetben járni, a szeretettel megtöltekezni, továbbárasztani, továbbadni, ez a szeretet parancsa minden ember számára: a családban, a kisebb-nagyobb közösségekben, az egész országban, lakhelyünkön és az iskolánkban is. Ez jelentse mindnyájunk számára az igazi karácsonyt. Karácsonykor nagyobb a hitünk:

Betlehemi Csillag:

*Békét adj szívünknek
Békét családjunknak
Békét nemzetünknek*

Békét a világnak!

Mire a szünet után újra jöttök, már 2024-et írunk!
Nemzeti szent ódánk, a Himnusz soraival kívánom:
Hozz ránk jókedvet, bőséget és víg esztendőt!

*Dr. Molnár Lajos
Vác, 2023. Karácsonyán*

A műsort adó 10.A és 10.N osztály tanulói

In memoriam – Bors Károly

(1930. január 24. – 2023. november 11.)

Ismét szegényebbek lettünk, mert ismét elment egy pedagógus kolléga. Elveszítettünk egykori kiváló tanárunkat, Bors Károly Tanár Urat. Egy ember életét nem lehet pár leírt, vagy elmondott gondolattal „összefogni”, de emléket állítani és emlékeztetni rá, talán igen. Ennek reményében az idei nyugdíjstalálkozón így idéztük fel életpályáját, szakmai munkásságát és emberségét.

Bors Károly 1930. január 24-én született a Bács-Kiskun vármegyei Harta községben. Kisiparos családból származott. Édesapja Beischlag Márton fodrász, édesanyja Gottschall Katalin az öttagú család háztartását vezette. Eredeti családneve BEISCHLAG volt, ezt 1963-ban változtatta meg BORS-ra. Hárman voltak testvérek, két nővére után ő volt a legfiatalabb gyermek a családban. Az elemi iskola négy osztályát szülőfalujában Hartán, majd az ezt követő négy polgári osztályt a szomszédos Dunapatajon végezte el. 1944-46 közötti időszakban édesapja bevonulása és az anyagi nehézségek miatt nem tanulhatott, így a középiskoláit két év kihagyás után a budapesti XII. kerületi Kőrösi Csoma Pedagógiai Gimnázium (líceumban) 1946-1950 között végezte. Már középiskolai tanulmányai alatt kedvet és hivatást érzett a pedagógus pálya iránt, így az érettségi vizsga után – melyet kitűnőre teljesített – jelentkezett és sikeresen felvételizett a Pázmány Péter Tudományegyetem Természettudományi Karára, matematika-fizika tanári szakra. Tanulmányaiba ismét a honvédelem szólta bele, mert azt az első félévben meg kellett szakítania, a sorkatonai szolgálathalasztásának ügye rendezetlen volt – egyetemi adminisztrációs hiba folytán katonai szolgálatának halasztása elkallódott: behívták tényleges katonai szolgálatra. Három éves szolgálatát a Néphadsereg tábori tüzérségénél töltötte. Őrmesteri rendfokozattal szerelt le. A három éves kihagyás után 1957-ben tett sikeres államvizsgát, szerezte meg matematika-fizika szakos középiskolai tanár diplomáját a névváltoztatáson átesett Eötvös Loránd Tudományegyetemen. Tanári pályáját a bácsalmási Hunyadi János Gimnáziumban kezdte, itt egy tanévet töltött. A következő két tanévben (1958-60) Budapesten a MŰM 10.sz Ipari tanuló intézetében dolgozott. 1960-ban került Vácra a Sztáron

Sándor Kollégiumba főhivatású nevelőnek. Ebben az időben óraadó a Gimnáziumban és a Lőwy Sándor Gépipari Technikumban is. Ekkor már elhatározta, hogy mindent megtesz annak érdekében, hogy képesítésének és saját terveinek megfelelően állandó tanári állást kaphasson iskolánkban a Gépipari Technikumban. Ez három tanév elteltével sikerült is, 1963. augusztus 1-től lett, s volt egészen az 1992-es nyugdíjazásáig (1994-ig maradt óraadóként) iskolánk tanára. Közben megnősült, feleségül vette Csurgó Judit gyógyszerészeti asszisztenst. Házasságukból két gyermek született: Katalin 1968-ban és Tibor 1969-ben.

Iskolánkba kerülésekor még teljesen együtt volt a kémia és a fizika szertár. 1952-ben a Gimnázium kiköltözése a szemléltető eszközök elvitelét is jelentette, így előről kellett kezdeni az eszközigényes fizika oktatás háttérének és kísérletezési lehetőségének megteremtését. A fizika szertárfejlesztés, s mellette az eszközök tanórai bemutatása, használata lett az egyik legfontosabb feladata. Munkájának eredményeképpen a 60-as évek végére sikerült is az alapvető szemléltető eszközök beszerzése. 1975 után végre különválhatott a két szertár. 1981-től érettségi tárgy lett a fizika, s ez együtt járt a szertár mellett az intenzívebb tantárgyi fejlesztésekkel is. Új tantervek, új tankönyvek jelentek meg, s megteremtődött a fizika tantárgy tanulmányi versenyztetési lehetősége. Iskolánk első fizika versenyeredménye is az ő nevéhez fűződik: tanítványa Beregszászi Zoltán 1984-ben az Országos Középiskolai Tanulmányi Versenyen 1984-ben dicséretben részesült. Beregszászi Zoltán fizika tanár lett, s jelenleg is a Puskás Tivadar Technikumban tanára (oktatója). Bors Károly tanár úr mellett a fejlesztésekben és a megyei- és országos tanulmányi versenyeredmények

Bors Károly, Hirling József, Kuthi Albert, Ujvári István

elérésében nagy része volt még Almás Zoltán és Arany-Tóth László fizika tanároknak, köszönhetően igényes és lelkiismeretes szaktanári-pedagógusi munkájuknak.

Bors Károly öt igazgató alatt „szolgált” nálunk: Kócsy Jenő (1959-1967), Pásztor Sándor (1967-1971), Puscsizna József (1971-1974), Szentpéteri Imre (1974-1975) és Dr. Molnár Lajos (1975-2006). A személyi anyagában fellelhető igazgatói minősítések alapján is egységes Bors Károly munkájának és személyiségének megítélése.

„... Iskolánknál nagy munkakedvvel látott hozzá tanári tevékenységéhez, mert úgy látta, további fejlődése szempontjából itt előnyösebb helyzetben van, mint kollégiumi nevelő-tanári beosztásában. Jó szakmai felkészültséggel rendelkezik, s ehhez jó pedagógiai érzék párosul...” írta Kócsy Jenő 1964-ben.

„... Iskolánknál munkáját a becsületesség, lelkiismeretesség jellemzi. Szigorú, igazságos, diákot és munkáját szerető pedagógus. Követelményei nem csak a diákok felé, hanem önmaga felé is magas szintű. Őszinte, nyílt ember, mely tulajdonsága közmegebecsülést váltott ki a diákokból, tanártársaiból, és technikai dolgozókból egyaránt...” írja Pásztor Sándor 1969-ben.

„... Oktatómunkáját az igényesség és a pontosság jellemzi. Szakmailag igen jó felkészültségű, a tananyag mélyebb és rejtettebb összefüggéseit is ismeri, világosan látja azt, s tanításában ezekre is rávilágít. Szaktudása alapján tanítványai és kollégái közt igen megbecsült tekintély. Tanu-

lói igényességre, precizításra neveli. Bírálatai kemények, de helytállóak. Kollégáit szívesen segíti tanácsaival, de kár, hogy időnként hajlamos a pesszimizmusra. Iskolai kapcsolatai elsősorban az azonos és rokonszakmát tanító kollégáival alakult ki, szélesebb körű kapcsolatteremtését zárkózottsága kissé befolyásolja. Tanítványaival szemben szigorú, de igazságos, ez jó fegyelmezőképességének az alapja. Szereti diákjait, ebből adódik, hogy a nehéznek ítélt tantárgyat igyekszik minél közérthetőbben tanítani...” jellemezte őt Dr. Molnár Lajos 1983-ban.

Munkája során több elismerésben is részesült: Az oktatásügy kiváló dolgozója, valamint a Gépipar kiváló dolgozója kitüntetésekot kapott.

Bors Károly már az első évben osztályt is kapott, ő lett a 1963-1967 C osztály osztályfőnöke. Ez volt az első, s sértődöttség nélkül mondhatom kedvenc osztálya. Haláláig tartotta a kapcsolatát ezen osztállyal, nemcsak az osztálytalálkozó, hanem különböző ünnepek, közös rendezvények révén is. Az osztály még együtt köszönthette őt 90. születésnapján egy étteremben. A kedvenc osztály státusz a temetési szertartásán vált ténylegesen nyilvánvalóvá. Ahogy történt a szertartás, azt a Tanár Úr még életében teljes körűen megtervezve, hagyatékuul hagyta. Megtervezte, hogy az osztályból ki olvashatja fel az általa előzetesen megírt nekrológot, az osztályból mondhatott egy diák búcsúztatót, de a 67/C osztály diákja volt az is, aki elszavalhatta a tanár úr saját versét, míg egy másik felolvashatott egy történetet az 56'-os szerepvállalásának visszaemlékezéséből.

Bors Károly 7 osztálynak volt az osztályfőnöke tanári pályafutása során, az én osztályomnak is utolsó előtti 6.-ként, nekem is osztályfőnököm volt. Megerősíthetem, hogy oktató munkája mellett a nevelési munkájában is kiemelkedően személyiség volt. Minket is bíralt, minket is terhel, de mindezt épülésünkre tette - minket is szeretett.

S hogy mondanivalóm vége ne csapjon át osztálytörténetek mesélésébe, így egy kollégámat kértem meg a tanár úr diákszemponitú jellemének ismertetésére.

„... Több mint 45 év távlatából Bors Károly tanár úr alakja, habitusa és tanári attitűdje úgy tűnik fel számomra, mint egy tanítványait szerető azokra odafigyelő, velük törődő tanárember személye. Hozzánk való viszonyulását a természetes szigor jellemezte. Ez alatt azt értem, hogy nem „erőből” akart ő szigorúnak mutatkozni, hanem személyiségének természetes lényege „üzente” számunkra, hogy hol a mindenkori határ, amit mi, ugyancsak belső természetességből eredően meg sem próbáltunk nemhogy át-

lépni, de még megközelíteni sem. A fizikát mindig érthetően, világosan magyarázta nekünk. Feleltetési módszere mindig a táblánál való feladat megoldás, valamint a megoldás miértjének elmondása volt. Humora sajátos, olykor fanyar volt, ám sohasem bántó, sértő. Alacsony termete ellenére mindig erő és határozottság sugárzott belőle. Mind e mellett világosan érezhető volt egyfajta „nemesi” zárkózottság is személyiségében, aminek gyökerét csak személyének, életútjának mélyebb ismeretében lehetne feltárni. Emlékeim szerint elképzeléséből nem nagyon engedett, sem lebeszélni valamiről (pl. dolgozatírás), sem rábeszélni valamire, nem lehetett. Mi a „brigantik” így fogadtuk őt el, így tiszteltük, jómagam így szerettem...” Írja tisztelettel egykori hálás tanítványa – Kovács Kálmán az 1979-ben végzett B-osztályból.

Dian János

Vác, 2024. február 28.
Nyugdíjas találkozóra

A 2023/2024-es tanév BBK ösztöndíjasai

A Boronkay Baráti Kör a 2023/2024-es tanévre is meghirdette iskolánk diákjai számára a BBK ösztöndíj program pályázatát. A program célja olyan diákok támogatása, akik tanulmányi, sport vagy kulturális területen ígéretes tehetségeknek számítanak, illetve fejlődésükkel és eredményeikkel kiemelkednek az átlagból. Teljesítményükkel és tevékenységükkel az iskola hírnevét öregbítik. A pályázaton nyertes tanulók pénzjutalomban részesülnek, amit képességeik kibontakoztatásához és a maguk által kitűzött cél eléréséhez használhatnak fel. A tantestületi és szakmai munkaközösségi elbírálás és kiválasztás alapján az idei díjazottak:

Makkos Rozi Lujza (11.A), Dózsa Zétény György (14.G) és Jávor Márton Áron (14.P),
a Boronkay Baráti Kör ösztöndíjjal méltán kitüntetett diákok

A pályázat eredményhirdetése és átadása minden évben a Szent György-napi ünnepségen történik.

Hirling József Szakmai Tanulmányi Díj alapítása

Az elmúlt tanévben a gépész munkaközösség kezdeményezésével és javaslatára egy új szakmai tanulmányi elismerést hozott létre a tantestület. Az elismerés egyik célja, hogy példát/példaképet állítson a fiatal nemzedék elé, különösen egy olyan korban, amikor a különböző médiumokon keresztül számtalan arra méltatlan személy kerül a figyelmük középpontjába.

Másik célját pedig az tette indokolttá, hogy az érettségit követően a 14. évfolyamon született verseny-, tanulmányi-, és egyéb eredményeket eddig célzottan nem tudtuk elismerni, hiszen iskolánk legrangosabb elismerését - a Boronkay Emlékérmét – a 12. évfolyam végén adományozza a tantestület az arra érdemes végzősei részére.

Az új elismerés a Hirling József Szakmai Tanulmányi Díj lett, mely díszes oklevél és egyedi gravírozott plakett adományozásával jár. A technikus tanulmányaikat befejező, arra érdemes tanulóknak ítélni oda. A felterjesztéseket az osztályfőnök teszik, s a tantestület szavazza meg.

A díj névadója: Hirling József okleveles gépészmérnök, okleveles mérnök tanár. Hirling József a Boronkay jogelődjének (Gépipari Technikum, Löwy Sándor Szakközépiskola) műszaki igazgatóhelyettese volt évtizedeken át.

1938-ban született Zebegényben és 1999-ben hunyt el Vácon. Általános iskolai tanulmányait Zebegényben végezte. 1953-1957-ig a váci Általános Gépipari Techni-

kum tanulója volt. Egyetemi tanulmányait 1958-ban kezdte a BME Gépészmérnöki Karán, ahol 1963-ban gépészmérnöki oklevelet szerzett. 1975-1977 között szintén a BME Gépészmérnöki Karán mérnök tanári képesítést szerzett. 1966-ig különböző vállalatoknál mérnökként dolgozott. Majd 1966-ban visszatért egykori iskolájába a Löwy Sándor Gépipari Technikumba, ahol mérnök tanárnaként szolgálta a középfokú műszaki oktatás ügyét.

Lelkiismeretes és színvonalas tanári és munkaközösségvezetői, valamint szakfelügyelői munkája alapján 1976-ban műszaki igazgatóhelyettesnek nevezték ki. Ezt a feladatkört haláláig látta el. Magas szintű műszaki intelligenciájáért, általános műveltségéért tanítványai és munkatársai szeretetét és tiszteletét élvezte. Alapvetően életvidám, jó emberi kapcsolatok kiépítésére törekvő segítőkész vezető volt. Munkáját szolgálatnak tekintette.

Hirling József EMBER volt a szó legnemesebb értékében, aki mindenkor minden helyzetben törekedett arra, hogy szolgálja a gondjaira bízott diákokat és munkatársait. Múltán lehet példakép a következő nemzedékek számára.

Kiadja: VSZC Boronkay György
Műszaki Technikum és Gimnázium

Székhelye: 2600 Vác, Németh László u. 4-6

Felelős kiadó: Dian János

Archívum: boronkay.eu/hirlevelek

Nyomdai munkálatok: Fogarasi Flóra - BAS

Telefon: 27 317 077

A Boronkay Baráti Kör működési rendjében vállalt tevékenységeinek és feladatainak finanszírozásához az anyagi feltételeket a Boronkay – Ujvári Alapítvány biztosítja. A BBK és az Alapítvány céljai azonosak, ezek elérésében kölcsönösen segítik egymást.

- Alapítvány neve: Boronkay – Ujvári Alapítvány
- Székhely: 2600 Vác, Kossuth tér 1.
- Számlaszám: OTP Bank Nyrt.
- 11742094-20172152
- Adószám: 18703382-1-13